

46-ĐUỖI ĐI KHÔNG CHO THỨC ĂN²⁸¹

274. Bình xứ 屏處. Nhưng, giới văn: Lộ địa 露地. Pali: eko ekāya raho, hai người ở chỗ khuất
vắng.

281. Ngũ phần: Ba-dật-đê 76; Tăng kỳ: 44; Thập tụng, Căn bản: 51. Pali Pâc. 42.

A. DUYÊN KHỞI

Một thời, Đức Phật ở trong vườn Cấp-cô-độc, rừng cây Kỳ-đà tại nước Xá-vệ. Bấy giờ, Bạt-nan-đà Thích tử cùng với các Tỳ-kheo khác²⁸² cãi nhau, bắt phải sám hối. Bạt-nan-đà ôm hận trong lòng. Sau đó, Bạt-nan-đà Thích tử nói với vị Tỳ-kheo:

- Thầy đi theo tôi vào trong thôn. Tôi sẽ cho thầy thức ăn.

Tỳ-kheo kia đồng ý.

Giờ khất thực đến, Bạt-nan-đà khoác y, bụng bát, cùng với Tỳ-kheo kia vào thành Xá-vệ. Dẫn đến vùng không có thức ăn. Bạt-nan-đà đi vòng quanh khắp nơi. Mai đến khi gần quá giữa ngày, Bạt-nan-đà toan tính:

- Nếu Tỳ-kheo này ra khỏi thành Xá-vệ, về đến trong Kỳ-hoàn thì đã quá ngọ.

Bạt-nan-đà bèn nói với Tỳ-kheo kia:

- Chưa từng có người nào đại ác như thầy!

Tỳ-kheo kia hỏi:

- Tôi đã tạo ra những tội gì?

Bạt-nan-đà trả lời:

- Hôm nay, thầy đã làm cho tôi không nhận được thức ăn. Trưởng lão hãy đi đến chỗ khác nhanh lên. Tôi mà ngồi hay nói chuyện với thầy thì bị bất hạnh. Tôi ngồi một mình, nói chuyện một mình lại an lạc.

Bạt-nan-đà nói với Tỳ-kheo này như vậy rồi, vào chỗ có thức ăn trong thành Xá-vệ nhận ăn. Trong khi Tỳ-kheo kia ra khỏi thành Xá-vệ về đến Kỳ-hoàn thì đã quá giữa ngày, nên không thể ăn được, phải nhịn đói.

Các Tỳ-kheo nghe biết. Trong số đó, có vị thiểu dục tri túc, sống hạnh đầu đà, ưa học giỏi, biết tầm quý, hiềm trách Bạt-nan-đà Thích tử:

- Sao Thầy bảo Tỳ-kheo kia cùng đi với thầy vào tụ lạc, thầy sẽ cho thức ăn. Cuối cùng thầy không cho thức ăn cho Tỳ-kheo kia lại nói rằng, “Trưởng lão hãy đi đến chỗ khác nhanh lên. Tôi mà ngồi hay nói chuyện với thầy thì bị bất hạnh. Tôi ngồi một mình, nói chuyện một mình lại an lạc.” Đuổi Tỳ-kheo kia trở lại trong Kỳ-hoàn. Đã quá giữa ngày, (668al) cuối cùng phải nhịn đói?

Bấy giờ, các Tỳ-kheo đến chỗ Đức Thế Tôn, đánh lê dưới chân Phật, rồi ngồi qua một bên, đem nhân duyên này bạch đầy đủ lên Đức

282. Ngũ phần: Tỳ-kheo Đạt-ma 達摩比丘.

Thế Tôn. Đức Thế Tôn liền vì nhân duyên này tập hợp Tăng Tỳ-kheo, quở trách Bạt-nan-đà Thích tử:

- Việc ông làm là sai quấy, chẳng phải oai nghi, chẳng phải pháp Sa-môn, chẳng phải tịnh hạnh, chẳng phải hạnh tùy thuận, làm điều không nên làm. Sao lại bảo Tỳ-kheo kia cùng đi với thầy vào tụ lạc, thầy sẽ cho thức ăn. Cuối cùng thầy không cho thức ăn cho Tỳ-kheo kia lại nói rằng, “Trưởng lão hãy đi đến chỗ khác nhanh lên! Tôi mà ngồi hay nói chuyện với thầy thì bị bất hạnh. Tôi ngồi một mình, nói chuyện một mình lại an lạc.” Đuổi Tỳ-kheo kia trở lại trong Kỳ-hoàn. Đã quá giữa ngày, cuối cùng phải nhìn đối?

Bấy giờ, Đức Thế Tôn dùng vô số phương tiện quở trách Bạt-nan-đà Thích tử rồi, bảo các Tỳ-kheo:

- Kẻ ngu si này, là nơi trống nhiều giống hữu lậu, là kẻ phạm giới này ban đầu. Từ nay về sau, Ta vì các Tỳ-kheo kiết giới, gồm mười cú nghĩa, cho đến câu chánh pháp tồn tại lâu dài.

Muốn nói giới nên nói như vầy:

Tỳ-kheo nào, nói với Tỳ-kheo khác như vầy, “Đại đức, hãy cùng tôi vào tụ lạc, tôi sẽ cho Đại đức ăn.” Tỳ-kheo ấy cuối cùng không cho Tỳ-kheo kia thức ăn, nói: “Trưởng lão hãy đi đến chỗ khác nhanh lên! Tôi mà ngồi hay nói chuyện với thầy thì bị bất hạnh. Tôi ngồi một mình, nói chuyện một mình lại an lạc.” Chỉ với mục đích ấy chứ không gì khác, là cố tình đuổi đi, Ba-dật-đề.

B. GIỚI TUỐNG

Tỳ-kheo: Nghĩa như trên.

Thôn:^{28>} có bốn loại như đã nói ở
trên. Thực: Thời thực, (ăn đúng lúc)

Tỳ-kheo kia nói với Tỳ-kheo này rằng, - Vào tụ lạc, tôi sẽ cho thầy thức ăn. Cuối cùng Tỳ-kheo kia không cho thức ăn cho Tỳ-kheo này, lại nói, - Trưởng lão hãy đi đến chỗ khác nhanh lên! Tôi mà ngồi hay nói chuyện với thầy thì bị bất hạnh. Tôi ngồi một mình, nói chuyện một mình lại an lạc. Tỳ-kheo kia phương tiện đuổi đi đến chỗ không thấy nghe, phạm Ba-dật-đề; đến chỗ không thấy mà nghe, phạm Đột-kiết-la; đến chỗ không nghe mà thấy, phạm Đột-kiết-la. Phương tiện đuổi đi, tự bỏ chỗ thấy nghe, phạm Ba-dật-đề; bỏ chỗ thấy đến chỗ nghe; bỏ chỗ nghe đến chỗ thấy, phạm Đột-kiết-la.

Tỳ-kheo-ni, Ba-dật-đề. Thức-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Đột-kiết-la. Đó gọi là phạm.

28>. Thôn 村. Giới văn: Tụ lạc 聚落.

Sự không phạm: Trao cho thức ăn rồi bảo đi; hoặc bệnh, hoặc không có oai nghi, người thấy không vui nên nói, “Thầy đi! Tôi sẽ đưa thức ăn đến trong Tăng-già-lam.” Hoặc vị kia phá giới, phá kiến, phá oai nghi, hoặc trong chúng cử tội, hay bị tǎn, hoặc đáng bị tǎn, hoặc mang nạn, phạm hạnh nạn, phương tiện bảo đi, không vì thù hận mà khiến đi, thầy đều không phạm.

Người không phạm: Phạm lần đầu tiên khi chưa chế giới; si cuồng, loạn tâm, thống não, bức bách.